

ЖУРНАЛ ЕСПО

ЩОБ ЗАВТРА
НЕ БУЛО
ПІЗНО

"Сортуї вторсировину,
донать на ЗСУ":
у Львові організували
екоініціативу

Через незвично спекотне
літо в Британії дозріли
кавуни, авокадо та інші
екзотичні плоди

Вчені розпочали
експеримент,
щоб зрозуміти,
чи можуть рослини бути
свідомими істотами

АСОЦІАЦІЯ “ЕКСПЕРТИ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ”

НАШІ ПОСЛУГИ:

ПРО НАС

Асоціація об'єднує фахівців різноманітних сфер та професійних інтересів, діяльність яких спрямована на забезпечення екологічної відповідальності бізнесу та приведення національної економіки до норм і вимог міжнародного екологічного законодавства.

Фундаментальним принципом асоціації є командна робота, спрямована на співпрацю між виконавцем та замовником для досягнення спільної цілі.

Наша команда сформована, перш за все, за критеріями професіоналізму, працівники асоціації - сертифіковані спеціалісти, які на сьогодні вже мають позитивні здобутки. За плечима кожного з них великий досвід успішного вирішення будь яких складних завдань у цих галузях. Вашим партнером стане команда професіоналів, яка виконує поставлені завдання у встановлений термін і відповідно до Ваших запитів.

ЧОМУ ВАРТО ОБРАТИ НАС?

Ми гарантуємо:

- ☒ ШВИДКЕ ТА ЯКІСНЕ ВИКОНАННЯ РОБІТ
- ☒ ВІДПОВІДНІСТЬ ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ
- ☒ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КОЖНОГО КЛІЄНТА

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ПАСПОРТИЗАЦІЯ ВОДНИХ
ОБ'ЄКТІВ

ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ ПОСЛУГИ
(ПРОЕКТИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ТЕХНІЧНА
ДОКУМЕНТАЦІЯ)

ПОВОДЖЕННЯ З
ВІДХОДАМИ

ПОВОДЖЕННЯ З
ВИКИДАМИ

ВОДОКОРИСТУВАННЯ (підготовка
ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ
НА СПЕЦІАЛЬНЕ ВОДОКОРИСТУВАННЯ)

СТРАТЕГІЧНА
ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН
ТЕРИТОРІЇ

+380670055440

04071 Україна, м. Київ, вул. Воздвиженська, 42, оф. 1

info@eia.org.ua
www.eia.org.ua

"Сортуй вторсировину, донать на ЗСУ": у Львові організували екоініціативу

У місті збирають відсортовану вторсировину, а гроші за неї передають на потреби військових. Ініціативу організували громадська екологічна організація "Треш без меж" та львівська сортувальна компанія "Терра рециклінг".

У спеціальні баки на вулиці Гречаній, 29 у Львові, що в Залізничному районі, можна принести усе, що можна переробити повторно.

"Всю вторсировину ви кидаєте сюди. Тобто, тетрапаки, ПП5, метал, картон, крім скла, а для скла є окремий контейнер. Тут так само є макулатура", — розповідає керівник сортувальної компанії "Терра Рециклінг" Олег Панченко.

"Ми заносимо відходи до нас на виробництво, зважуємо окремо по позиціях, і віддаємо людям на сортування. Спочатку скільки загальна вага, потім скільки окремо по позиціях, щоб ми знали скільки ми виручимо за кожну позицію. Потім пресуємо на нашому пресі і реалізовуємо з нашою продукцією, і сировина, яка була продана від людей, передається на ЗСУ", — розповідає Олег Панченко.

Гроші збирають для підрозділу розвідки Сил спеціальних операцій ЗСУ. Ініціатори акції кажуть, що так можна одночасно подбати про екологію та допомогти українським військовим. Перший етап збору вторсировини тривав від 8 до 23 серпня.

"Багато людей почалиговорити про те, що немає чим донатити. Наприклад, я постійно ношу вторсировину в пункт приймання вторсировини поблизу будинку, де платять гроші. І в один такий день я прийшла і думаю: так це ж і є можливість донатити. І так почалося", — каже учасниця організації "Треш без меж" Ольга Смічик.

Досі вдалося зібрати понад дві тонни сировини.

"Насправді, за час ініціативи нам вже вдалося акумулювати вторсировини на понад дві тонни і вилучити за неї понад 11 тисяч гривень. Уявляєте, це те, що кожен з нас міг взяти і викинути на смітник!", — додає співзасновниця громадської організації "Треш без меж" Юлія Паук.

Зараз ініціативу продовжили, вторсировину на Гречану, 29 можна приносити до 8 вересня.

Джерело: susplne.media

Через незвично спекотне літо в Британії дозріли кавуни, авокадо та інші екзотичні плоди

Середземноморські і субтропічні рослини все краще приживаються на колись "Туманному Альбіоні".

Надзвичайно тривала тепла погода, яка встановилася цього літа в Великобританії, справила благотворний ефект на овочі і фрукти, які раніше в країні розводили тільки в теплицях.

Зокрема, рекордна температура призвела до щедрого врожаю екзотичних сільгоспкультур - у британських садівників вирости кавуни, фіги і авокадо

Це вписується в тенденцію останніх років: середземноморські і субтропічні рослини все краще приживаються на колись "Туманному Альбіоні".

Дощові зими і більш спекотна і суха літня погода з непередбачуваними обсягами опадів створюють сприятливі умови для зростання більш екзотичних видів, пояснило Королівське садівниче товариство.

У той же час вчені попередили, що більш спекотна погода влітку може нести з собою посухи, які здатні призвести до труднощів зі зрошенням сільгоспкультур.

Середня температура на планеті за останні 200 років, згідно з розрахунками кліматологів, підвищилася на 1,1 градуса Цельсія. Багато експертів пов'язують нинішні зміни клімату з виробничою діяльністю людини і парниковими викидами, що збільшилися з початку індустріальної епохи.

У Британії, за даними Національного метеорологічного бюро, середня температура зростає дещо швидше глобального середнього рівня. При цьому підвищення температури все виразніше відчувається на півночі країни, підкреслив Марк Маккарті, глава Центру інформації про кліматичні зміни при британському метеорологічному бюро.

У графстві Йоркшир на півночі Англії кліматичні процеси відстежують співробітники ботанічного саду Харлоу Карп, розташованого на околиці міста Харрогейт. В саду з 2020 року з'явилася ділянка, засаджена субтропічними рослинами.

За словами куратора саду Рассела Уоткінса, коли він починав роботу в Харлоу Карп 17 років тому, там росли в основному витривалі чагарники і холодостійкі багаторічні. Тепер же перед садівниками відкриваються все нові можливості.

Тепер же йоркширську зиму можуть переносити холодостійкі банани, жоржини, деякі види імбиру, перерахував Уоткінс. А нинішнього літа, коли спекотна погода тривала тижнями, ці рослини розрослися і почувалися чудово.

Трохи південніше Йоркшира, в регіоні Східна Англія, садівник-любитель Кріс Боуер виростив у себе кавуни і фіги. Але, як розповів він Бі-бі-сі, особливу гордість цього літа у нього викликає урожай китайських фініків, хурми і південно-азійського цитрусового юдзу.

Тим часом у містах через ефект локального нагріву, пов'язаного з інфраструктурою, плодonoсять екзотичні дерева.

Ботанік з королівських садів Кью Джеймс Уонг виявив, що в Лондоні ростуть авокадо. Він вважає, що дерева з'явилися з пророслих кісточок і прижилися. Більш того, вони виявилися стійкішими до перепадів температур, ніж припускалося.

"Великі лондонські авокадо змогли витримати навіть короткі періоди заморозків, коли температура падала до -10, як під час холодів, що прийшли з Сибіру в 2018 році", - пояснив Уонг.

У Лондоні вже деякий час спільноти з різних країн намагаються вирощувати екзотичні овочі та фрукти, але тепла літня погода останніх років допомогла збільшити врожаї, сказав Паулетта Хенрі з групи Black Rootz. Цей проект на півночі Лондона вирощує батат, різні види гарбузів і мексиканські помідори - томатілло.

Але експерти попереджають, що в майбутньому продовження сухої спекотної погоди в літній період може негативно позначитися на рослинах через нестачу води. Цього року в Англії в багатьох річках і резервуарах рівень води різко падав, і водопровідні компанії вводили заборони на використання шлангів для поливу на приватних ділянках.

"Спочатку тривалі періоди теплої літньої погоди будуть радісно зустрічати у Великобританії, і вони дадуть можливість вирощувати нові екзотичні овочі та фрукти", - сказав Кріс Аткінсон, вчений з Інституту природних ресурсів при Університеті Грінвіча.

Але перебої з водою будуть проблемою для всіх, хто хоче вирощувати щось ефективно, додав він.

Джерело: [bbc.com](https://www.bbc.com)

Вчені розпочали експеримент, щоб зрозуміти, чи можуть рослини бути свідомими істотами

Дослідники з іспанського Університету Мурсії на чолі з Пако Кальво взялися за нове вивчення "нейробіології рослин". Їхньою метою є пошук чіткої відповіді на досі відкрите питання: чи є рослини свідомими?

Як пише джерело, це дуже ефемерна й суперечлива спроба, оскільки наука й досі не має конкретного способу вивчення чи навіть визначення свідомості. Проте експерименти Пако Кальво все одно є вельми цікавими.

Давно відомо, що рослини здатні до спілкування одне з одним, реакцій та різноманітних "трюків", що допомагають їм виживати в природі. Проте неясно, чи це реальна їх воля, чи пасивні й несвідомі реакції, вироблені тисячоліттями еволюції.

Ми знаємо, що рослини знають про навколишнє середовище, себе та одне одного. Ми не знаємо, чи вони при свідомості,

– каже Елізабет Ван Волкенбург, професорка рослинництва з Університету Вашингтона.

Кальво з колегами розробили перелік факторів для аналізу й вимірювання наявності в поведінці рослини явища волі або принаймні пізнання.

По-перше, вони запитують, чи поведінка є гнучкою та проактивною.

По-друге, вони запитують, чи така поведінка є випереджаючою.

Нарешті, по-третє, вони визначають, чи ця поведінка є цілеспрямованою.

З цим списком вчені вважають, що, можливо, знайшли приклад, де рослина відповідає вимогам. Це квасоля.

Коли квасоля піднімається, вона справді виглядає так, ніби шукає найкраще місце. Вона простягається широкими, "скануючими" рухами, коли вирішує, де оселитися, і коли все-таки чіпляється за якийсь виступ, у її пагонах з'являється сплеск внутрішніх електричних сигналів. Комбінація цих факторів може сигналізувати про базову когнітивну функцію, кажуть дослідники, і навіть більше – бути доказом того, що рослини мають суб'єктивний досвід.

Це може навіть означати, що зерно "знає", що полюс там,

– пояснює Кальво, але разом з тим додає, що його команда намагається бути дуже обережною, щоб не припустити занадто багато.

Вчені мають багато сумнівів, адже самі лише реакції та поведінка не є доказами. Попри все, "інтелект" рослин продовжує дивувати й наштовхувати вчених на нові ідеї та дослідження.

Джерело: Futurism

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

26.08.2022 р.

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»

(ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»)

код ЄДРПОУ 04880386,

вул. Пирогівський шлях, буд. 26 м. Київ, 03083

(заявник та його адреса)

24.08.2022

(дата видачі)

21/01-20222119448/1

(номер висновку)

20222119448

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

21/01-20222119448/2 від 24.08.2022

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності з «Видобування корисних копалин (вапняків, глин та суглинків) Григор'ївського родовища для подальшого використання у виробництві клінкеру. Рекультивация земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища. Зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини. Скидання забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Тернувате)»

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: видобування корисних копалин (вапняків, глин та суглинків) Григор'ївського родовища для подальшого використання у виробництві клінкеру. Рекультивация земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища. Зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини. Скидання забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Тернувате), встановлено, що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі - ОВД) розпочата 16.02.2022 р. шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі - Реєстр) 20222119448), а 14.06.2022 р. в Реєстр внесено звіт з оцінки впливу на довкілля та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля;

повідомлення про плановану діяльність опубліковано в газеті «Журнал «ЕСПО» від 14.02.2022 р. №4(86) та газеті «Екогазета» від 14.02.2022 р. № 4(86) і розміщено на дошці оголошень, фактом підтвердження чого є фотофіксація;

з дня офіційного оприлюднення Повідомлення про плановану діяльність зауваження і пропозиції від громадськості щодо планованої діяльності до уповноваженого центрального органу не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД було опубліковано суб'єктом господарювання

в газеті «Журнал «ЕСПО» за травень 2022 р. № 6 (88) та газеті «Екогазета» за травень 2022 р. № 6 (88) і розміщено на дошці оголошень, фактом підтвердження чого є фотофіксація;

відповідно до Закону України від 18.06.2020 № 733-ІХ «Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадське обговорення планованої діяльності проводиться у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді), у цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», не проводяться;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД відображено у звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Григор'ївське родовище вапняку, глини та суглинку розташоване між населеними пунктами Ольшанське, Тернувате, Ясна Зоря та промисловою площадкою цементного заводу у Миколаївському районі Миколаївської області.

Земельна ділянка межує:

- з північного сходу-землі сільськогосподарського призначення (рілля);

- з півдня - землі проммайданчика ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА» (цементний завод «ЮГЦЕМЕНТ» філія ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА»);

- з південного заходу - залізнична колія та землі сільськогосподарського призначення (пасовища).

Родовище розробляється на підставі Спеціального дозволу на користування надрами за № 405 від 26.12.1995 року, наданого Державною службою геології та надр України, адміністративно знаходиться у межах земель Ольшанської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області. Площа ліцензійної ділянки згідно Спеціального дозволу на користування надрами складає 259,58 га:

- Ділянка №1 - 164,31 га;
- Ділянка № 2 - 15,45 га;
- Ділянка № 3 - 3,8 га;
- Ділянка № 4 - 20,2 га;
- Ділянка № 5 - 51,6 га;
- Ділянка № 6 - 4,22 га.

Передбачається розробка Ділянок №1, № 2, № 3, № 4 (блоки балансових запасів). Ділянки № 5 і № 6 не розглядаються.

ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА» з метою розробки Григор'ївського родовища цементної сировини (вапняків, глин та суглинків) має акт про надання гірничого відводу № 3090 від 06.04.2016 року, що засвідчує надання гірничого відводу з терміном дії до 03.11.2034 року. Площа гірничого відводу становить - 535,78 га.

Геолого-економічна оцінка проведена та затверджена Протоколом ДКЗ України № 4288 від 08.02.2018 р.

Згідно зі Спеціальним дозволом № 405 від 26.12.1995 р. (Наказ від 13.03.2020 № 88 (внесення змін)) кількість балансових запасів Григор'ївського родовища становить 13973,83 тис. т.

Географічні координати кутових точок згідно зі Спеціальним дозволом № 405 від 26.12.1995 р. (Наказ від 13.03.2020 № 88 (внесення змін))

Таблиця 1

№ кутової точки	Географічні координати		№ кутової точки	Географічні координати	
	ПШ	СхД		ПШ	СхД
1	2	3	4	5	6
Ділянка 1			Ділянка 3		
T.1	47°12'02"	31°44'42"	T.1	47°10'32"	31°46'03"
T.2	47°12'01"	31°45'20"	T.2	47°10'28"	31°46'12"
T.3	47°11'46"	31°45'40"	T.3	47°10'25"	31°46'15"
T.4	47°11'46"	31°45'59"	T.4	47°10'25"	31°46'04"
T.5	47°11'35"	31°45'58"	Ділянка 4		
T.6	47°11'33"	31°46'01"	T.1	47°10'47"	31°46'32"
T.7	47°11'34"	31°46'09"	T.2	47°10'48"	31°46'35"
T.8	47°11'32"	31°46'11"	T.3	47°10'38"	31°46'40"
T.9	47°11'25"	31°45'48"	T.4	47°10'26"	31°46'41"
T.10	47°11'24"	31°45'51"	T.5	47°10'25"	31°46'16"
T.11	47°11'22"	31°45'50"	T.6	47°10'27"	31°46'18"
T.12	47°11'22"	31°45'47"	T.7	47°10'31"	31°46'16"
T.13	47°11'19"	31°45'43"	T.8	47°10'35"	31°46'20"
T.14	47°11'20"	31°45'40"	T.9	47°10'37"	31°46'26"

1	2	3	4	5	6
T.15	47°11'16"	31°45'20"	T.10	47°10'36"	31°46'28"
T.16	47°11'15"	31°45'13"	T.11	47°10'39"	31°46'30"
T.17	47°11'14"	31°45'15"	T.12	47°10'41"	31°46'33"
T.18	47°11'14"	31°45'05"	Ділянка 5		
T.19	47°11'24"	31°45'05"	T.1	47°10'42"	31°44'14"
T.20	47°11'24"	31°45'02"	T.2	47°10'47"	31°44'29"
T.21	47°11'31"	31°45'01"	T.3	47°10'43"	31°44'36"
T.22	47°11'31"	31°45'05"	T.4	47°10'40"	31°44'58"
T.23	47°11'35"	31°45'03"	T.5	47°10'49"	31°45'14"
T.24	47°11'35"	31°44'41"	T.6	47°10'44"	31°45'24"
Ділянка 2			T.7	47°10'22"	31°44'53"
T.1	47°10'57"	31°45'21"	Ділянка 6		
T.2	47°10'56"	31°45'22"	T.1	47°11'41"	31°46'24"
T.3	47°10'57"	31°45'33"	T.2	47°11'41"	31°46'36"
T.4	47°10'58"	31°45'37"	T.3	47°11'35"	31°46'30"
T.5	47°10'57"	31°45'44"	T.4	47°11'36"	31°46'21"
T.6	47°10'51"	31°45'47"			
T.7	47°10'49"	31°45'51"			
T.8	47°10'53"	31°45'52"			
T.9	47°10'54"	31°45'56"			
T.10	47°10'51"	31°45'58"			
T.11	47°10'41"	31°45'57"			
T.12	47°10'51"	31°45'42"			
T.13	47°10'51"	31°45'22"			
T.14	47°10'51"	31°45'20"			
T.15	47°10'53"	31°45'20"			
T.16	47°10'54"	31°45'22"			

Родовище розташоване близько 300 м на південний захід від с. Тернувате на території Ольшанської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області (за межами населених пунктів).

Основними водними об'єктами району є р. Південний Буг та р. Березань. Живлення річки Південний Буг відбувається за рахунок талих вод у весняний і зимовий періоди та дощових опадів в літній. Підземний стік в басейні незначний.

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планової діяльності

Григор'ївське родовище розробляється з 1968 р. Нині центральна частина родовища відпрацьована. Об'єктом проектування є ділянки балансових запасів корисних копалин: Ділянка № 1 (блоки В-I, С₁-V); Ділянка № 2 (блок В-II); Ділянка № 3 (блок В-III); Ділянка № 4 (блоки В-III, С₁-VI). Умовно балансові запаси ділянок № 1, № 2, № 5, № 6 до розробки не залучаються.

Геолого-економічна оцінка Григор'ївського родовища вапняку, глини, суглинку виконана ТОВ «ГЕОПРОФ» у 2017 р. Підрахунок запасів корисної копалини у Звіті ГЕО 2017 р. виконаний станом на 01.01.2018 р. методом геологічних блоків у контурі кар'єру, що обґрунтований ТЕО постійних кондицій і проектом розробки. Запаси корисної продукції складають 16203 тис. т.

Згідно зі Спеціальним дозволом від 26.12.1995 р. № 405 (Наказ від 13.03.2020 № 88 (внесення змін)) кількість балансових запасів Григор'ївського родовища становить 13973,83 тис. т.

У нижній частині родовища залягають вапняки василівських верств середньосарматського віку, що представлені: у верхній частині - вапняками біло-сірого до бурого кольору, дрібноолітовими і неясноолітовими, добре зцементованими, подекуди слабо перекристалізованими; у нижній частині - вапняками жовто-сірого і сіро-жовтого кольору з зеленуватим відтінком, черепашковими, подекуди крупно черепашковими і черепашко-детритусовими, плитчастими. Загальна потужність вапняків становить 10,3- 17,4 м (середня - 13,6 м).

У товщі вапняків зустрічаються прошарки мергелів блідо-зеленувато-сірого кольору щільних і глин бурого-жовтого кольору з уламками вапняку. Потужність прошарків становить 1,0-7,5 м; вони віднесені до порід проміжного розкриву.

Над вапняками залягають глини меотичного віку зеленуватого кольору щільні, пластичні, подекуди піскуваті потужністю до 17,4 м (середня 8,2 м).

Внутрішнім розкритом є піски тонкозернисті кварцові глинисті та некондиційні глини, що розвинуті переважно в східній і північній частинах родовища і характеризуються потужністю до 17,0 м (середня - 5,4 м).

Вище по розрізу залягають вапняки понтичного віку сірого і бурого-сірого, кольору слабо зцементовані, подекуди більш щільні і частково перекристалізовані, детритусово-черепашкові. На значній території родовища вапняки понтичного віку розмиті, присутні лише у південній і південно-західній частинах родовища. Потужність вапняків становить до 7,7 м (середня 4,7 м).

У верхній частині залягають суглинки четвертинного віку палево-жовтого кольору щільні, пористі з нечастими карбонатними включеннями. Потужність суглинків змінюється в межах від 0,6 до 14,5 м (середня 5,7 м). У межах розвідки 1967-1968 р.р. (північна частина) відносяться до корисної копалини, на площі поза межами розвідки 1968 р. - до порід зовнішнього пухкого розкриву. У межах шару суглинків виділяють прошарки некондиційних порід (проміжний розкрит) потужністю до 15,0 м (середня 6,5 м).

Розкриті породи представлені:

- ґрунтово-рослинним шаром (потужність до 1,0 м, середня 0,5 м); суглинками сірувато-бурого, жовто-бурого, жовто-коричневого кольору (потужність до 5,6 м, середня 2,6 м);

- еолово-делювіальними суглинками палево-жовтого кольору (в межах розвідки 1967- 1968 рр.) у південній частині родовища (потужність до 12,4 м, середня 6,0 м);

- глинами червоно-бурого кольору пліоценового віку (потужність до 19,8 м, середня 7,7 м), у межах розвідки 1967-1968 рр. глини є проміжним розкритом;

- пісками червоно-бурого, цегляно-червоного кольору пліоценового віку кварцовими дрібнозернистими глинистими (потужність до 11,6 м, середня 3,9 м), в межах розвідки 1967- 1968 рр. є проміжним розкритом.

Підстеляючі породи представлені глинами світло-сірого, темно-зеленого кольору дніпропетровської верстви міоценового віку, дуже щільними, в'язкими, розкритими на глибину до 2,9 м.

У товщі усіх різновидів корисної копалини, а саме - четвертинних суглинків, меотичних глинисто-піщаних утворень та середньосарматських вапняків виділені прошарки некондиційних порід, які віднесені до проміжного розкриття.

Григор'ївське родовище представлене великими пластивими, лінзо- або пластовидними покладами глинистих та карбонатних порід, не витриманими за будовою, потужністю й якістю основних корисних копалин.

За складністю геологічної будови Григор'ївське родовище цементної сировини віднесене до групи родовищ складної геологічної будови (2 група) згідно з Класифікацією запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр.

Хімічний і гранулометричний склад цементної сировини Григор'ївського родовища наведено у таблиці 1.3.1, фізико-механічні властивості вапняків наведено у таблиці 1.3.2, склад сировинних сумішей (шихт), що дали позитивний результат, наведено у таблиці 1.3.3 Звіту з ОВД.

Супутні корисні копалини, що мають промислову цінність, на Григор'ївському родовищі відсутні. ґрунтово-рослинний шар відпрацьовується селективно, окремо складається у тимчасові відвали і потім використовується для рекультивації порушених земель. Інші розкриті породи родовища використовуються для рекультивації відпрацьованого простору.

Гірничо-геологічні та гірничотехнічні умови розробки родовища

Гірничотехнічні умови ділянки сприятливі для відкритого способу розробки з внутрішнім розташуванням відвалів розкритих та некондиційних порід.

Розкриті породи на родовищі представлені: ґрунтово-рослинним шаром, пісками, суглинками, глинами, некондиційним мергелем та мергелястими глинами.

Враховуючи наявність діючого кар'єру і його транспортний зв'язок з промисловим майданчиком заводу, гірничо-капітальні роботи, що пов'язані з розкриттям, не передбачаються.

Наступний розвиток гірничих робіт буде здійснюватися за рахунок розвитку існуючого стану діючого кар'єру.

Враховуючи гірничо-геологічні умови залягання корисних копалин, потужність розкритих порід, фізико-механічні властивості порід, наявність гірничого устаткування, а також досвід експлуатації родовища в попередні роки, застосовується транспортна система розробки при веденні добувних робіт і комбінована система розробки при веденні розкритих робіт - верхній шар розкриття розробляється по транспортній системі розробки (до покрівлі понтичних вапняків), нижній шар розкриття (до покрівлі верхньосарматських вапняків) по транспортній і без транспортній системі.

Технологія ведення розкритих робіт

ґрунтово-рослинний шар відпрацьовується окремо від інших розкритих порід бульдозерно-екскаваторним способом і вивозиться автосамоскидами на внутрішні відвали для подальшого використання їх при рекультивації. Застосовуються екскаватори, автосамоскиди і бульдозери.

Розкриті породи, представлені, частково, лесоподібними суглинками, піщанистими глинами, червоно-бурими глинистими пісками. Діючим проектом відпрацювання розкритих порід передбачено:

- на всіх ділянках кар'єра екскаваторами типу пряма або зворотна лопата з транспортуванням їх автосамоскидами на мінімальну відстань у внутрішній відвал (у вироблений простір);

- на північній ділянці кар'єра - екскаватором - драг-

лайн ЕШ - 10/70 з перевалкою в вироблений простір кар'єру (безтранспортна система) та екскаваторами типу пряма або зворотна лопата з транспортуванням їх автосамоскидами на мінімальну відстань у внутрішній відвал (у вироблений простір).

Розкривні роботи проводять бульдозерами Caterpillar D8H, Caterpillar D7R, Caterpillar D9R, ДЗ-171.1 з наступним навантаженням екскаватором Caterpillar 3320L в автосамоскиди КрАЗ-256, БелАЗ-540. Породи ґрунтово-рослинного шару вивозяться на поверхню внутрішніх відвалів або тимчасові склади для його зберігання.

Розробка кар'єру ведеться з паралельним переміщенням фронту робіт і внутрішнім відвалоутворенням розкривних порід. Північний борт розвивається в північному напрямку. Південний борт розвивається в південному напрямку.

Верхній шар розкриву розробляється по транспортній системі розробки (до покрівлі понтичних вапняків) екскаваторами ЕКГ-5А, Caterpillar 365, Caterpillar 375. Транспортування розкривних порід у відвали здійснюється автосамоскидами КрАЗ-256, БелАЗ-540. Дальність транспортування розкривних порід досягає до 1,5 км.

Нижній шар розкриву (до покрівлі верхньосарматських вапняків) розробляється по комбінованій системі розробки (транспортній та безтранспортній) екскаваторами ЕКГ-5А, Caterpillar 365, Caterpillar 375, ЕШ- 10/70.

При виконанні розкривних робіт застосовується гірничотранспортне обладнання, наявне на підприємстві, або аналогічні за параметрами моделі від підрядних підприємств.

Технологія ведення видобувних робіт

Розробку видобувних суглинків та глини діючим проектом передбачено екскаваторами типу пряма або зворотна лопата з транспортуванням автосамоскидами на проміжний склад у південну частину кар'єру.

Видобуток сарматських і понтичних вапняків передбачено екскаваторами типу пряма або зворотна лопата із застосуванням буропідливних робіт (попередніми розпушуванням порід енергією вибуху) і транспортуванням сировини на дробарносортувальну лінію або на проміжний склад. Ємність складу забезпечує 2-х місячний запас роботи дробарного відділення.

Розробка корисних копалин приймається п'ятьма уступами:

- четвертинні суглинки, висота уступу до 10 м;
- понтичні вапняки, висота уступу 0,3 - 8,2 м;
- меотичні глини, висота уступу - 3,8 - 13,0 м;
- верхній шар верхньосарматських вапняків, висота уступу 3,0 - 5,0 м;
- нижній шар верхньосарматських вапняків, висота уступу 8,0 - 9,5 м.

Перший видобувний уступ (четвертинні суглинки) без попереднього рихлення розробляється екскаваторами ЕКГ-5А Caterpillar-375, Caterpillar-365 і відвантажуються в автосамоскиди: КрАЗ-256Б, КрАЗ-6510, КрАЗ-6505, БелАЗ 7540 з подальшим транспортуванням їх на проміжний склад промислового майданчику цементного заводу.

Другий видобувний уступ (понтичні вапняки) розробляються в залежності від фізико-механічних властивостей порід з попереднім рихленням за допомогою буропідливних робіт, або без попереднього рихлення екскаваторами ЕКГ-5А Caterpillar-375, Caterpillar-365 і відвантажуються

в автосамоскиди: КрАЗ-256Б, КрАЗ-6510, КрАЗ-6505, БелАЗ 7540 з подальшим транспортуванням їх на проміжний склад промислового майданчику цементного заводу, або безпосередньо на дробарно-сортувальну лінію переробки.

Третій видобувний уступ (меотичні глини) без попереднього рихлення розробляється екскаваторами ЕКГ-5А, ЕКГ-4,6, Caterpillar-375, Caterpillar-365 і відвантажуються в автосамоскиди: КрАЗ-256Б, КрАЗ-6510, КрАЗ-6505, БелАЗ 7540 з подальшим транспортуванням їх на проміжний склад промислового майданчику цементного заводу.

Четвертий і п'ятий видобувні уступи (верхній і нижній шар товщі верхньосарматських вапняків) розробляються з попереднім рихленням за допомогою буропідливних робіт, екскаваторами Caterpillar-375, Caterpillar-385 і відвантажуються в автосамоскиди: КрАЗ-256Б, КрАЗ-6510, КрАЗ-6505, БелАЗ 7540 з подальшим транспортуванням їх на проміжний склад промислового майданчику цементного заводу, або безпосередньо на дробарно-сортувальну лінію переробки.

Відроблена підосова кар'єру знаходиться на позначках від +16,2 до +21,5 м і співпадає з нижньою межею підрахунку балансових запасів.

В залежності від гірничо-геологічних умов залягання порід основні добувні уступи поділяються на підступи висотою до 5 м.

При виконанні видобувних робіт застосовується гірничотранспортне обладнання, наявне на підприємстві, або аналогічні за параметрами моделі від підрядних підприємств.

Ведення видобувних робіт з буропідливним розпушенням скельних порід

Перед завантаженням в автосамоскиди вапняк повинен піддаватися суцільному розпушуванню буропідливним способом. Проведення вибухових робіт для умов кар'єру Григор'ївського родовища цементної сировини виконується спеціалізованою організацією на підрядних засадах. Вибухові роботи проводяться з періодичністю 2 рази на місяць, всього 25 вибухових днів на рік на глибині 40-50 м від денної поверхні. Вибухові речовини, що застосовуються мають ліцензію відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 р. №1137 «Про затвердження переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню».

Згідно з Типовим проектом «Виробництва буропідливних робіт на Ольшанському кар'єрі Григор'ївського родовища вапняків «ЮГцемент» філія ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна» (Додаток 19 до Звіту з ОВД) на підставі розрахунків по визначенню безпечних відстаней, досвіду роботи і для забезпечення безпеки по розльоту окремих шматків породи і ударної хвилі прийнято:

- радіус небезпечної зони для людей - 300 м;
- радіус небезпечної зони для обладнання - 150 м;
- радіус небезпечної зони для людей при вторинному висадженні - 300 м;

Проведення масових вибухів свердловинних зарядів на кар'єрі має відповідати вимогам НПА ОП 0.00-5.41-14 «Інструкція щодо безпечної організації та проведення масових вибухів свердловинних зарядів на відкритих гірничих роботах».

Вапняки Григор'ївського родовища за класифікацією ґрунтів для буропідливних робіт характеризуються показ-

никами, наведеними в таблиці 1.3.8 Звіту з ОВД.

Відвальне господарство

Відповідно до технології зняття і транспортування розкривних порід прийнятий бульдозерний тип відвалів. Формування і планування відвалів виконується бульдозерами Caterpillar-D8H, Caterpillar-D7R, Caterpillar-D9R, ДЗ-171.1 на базі трактору Т-170, Б-10. Технологія формування відвалу бульдозерна.

Запаси цементної сировини на Григор'ївському родовищі при зміні складу компонентів шихти для виробництва цементу можуть перевищувати потреби в глинистому компоненті. На території кар'єру визначені місця складування видобутої глинистої сировини для збереження запасів, що перевищують потреби надрокористувача.

Транспортний зв'язок розкривних і видобувних уступів з відвалом буде здійснюватися по транспортним бермам робочих горизонтів і насипах з розкривних порід.

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме, що:

- **планована діяльність.** Планована діяльність полягає у:

видобуванні корисних копалин (вапняків, глин та суглинків) Григор'ївського родовища для подальшого використання у виробництві клінкеру;

рекультиватії земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища;

зміні цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини;

скиданні забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Тернувате);

- **вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до даних Звіту з ОВД, основний вплив від планованої діяльності на ґрунти обумовлюється зняттям родючого шару ґрунту, проведенням розкривних робіт, викидами забруднюючих речовин в атмосферу в результаті виконання розкривних, добувних робіт, переробки корисної копалини, викидами ДВЗ кар'єрного транспорту та їх осіданням на ґрунт, а також проведенням робіт із складування відходів виробництва.

Загальна площа землекористування для ПРАТ «Дікергофф Цемент Україна» визначена в проекті в межах проектного земельного відводу для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами.

Потреба в земельних ресурсах задоволена за рахунок укладення додаткових угод з Миколаївською обласною державною адміністрацією до договорів оренди земельних ділянок.

Площа гірничого відводу становить 535,78 га.

Родовище розробляється на підставі Спеціального дозволу на користування надрами за № 405 від 26.12.1995 року до якого Наказом від 13.03.2020 № 88 внесено зміни, наданого Державною службою геології та надр України, адміністративно знаходиться у межах земель Ольшанської територіальної громади Миколаївського району

Миколаївської області. Площа ліцензійної ділянки згідно Спеціального дозволу на користування надрами складає 259,58 га.

Згідно з ГЕО 2017 р. залишкова площа розкривних робіт станом на 01.01.2018 р. становить 65,5309 га. Залишкова площа відпрацювання балансових запасів корисних копалин складає 66,5855 га. Всі залишкові площі знаходяться в межах земельного відводу.

Звітом з ОВД не надано чіткої характеристики площ земельних ділянок, на яких вже розробляється кар'єр та які підлягають додатковому відведенню. Також не наведено співвідношення площ та меж земельних ділянок до ліцензійної площі кар'єру, визначеної Спеціальним дозволом на користування надрами та площі визначеною Актом про надання гірничого відводу.

Окрім того, в Звіті з ОВД не вказані площі та межі земельних ділянок, які підлягають рекультиватії та їх співвідношення до площ та меж визначених Спеціальним дозволом на користування надрами та Актом про надання гірничого відводу.

У зв'язку із вищевикладеним неможливо оцінити зміну цільового призначення земель сільськогосподарського призначення та рекультиватію земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища.

Виходячи з вищевикладеного впливає необхідність здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля зокрема щодо рекультиватії земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища та щодо зміні цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини.

- **вплив на атмосферне повітря під час впровадження планованої діяльності.** Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбуваються при видобуванні та переробці корисної копалини.

Джерелами виділення забруднюючих речовин на кар'єрі є навантаження гірської маси в автосамоскиди гідравлічним екскаватором і робота кар'єрних машин. В Звіті з ОВД надано розрахунки розсіювання шкідливих речовин в атмосфері, за якими встановлено, що максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин не перевищують допустимих норм на межі нормативної санітарно-захисної зони та за її межами.

Заходи щодо регулювання викидів при несприятливих метеорологічних умовах (НМУ) розроблені відповідно до РД. 52.04.52-85.

Підприємство працює на основі діючого дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 11.07.2016 р. № 4824255600-4 виданий Міністерством екології та природних ресурсів України (Додаток №33 до Звіту з ОВД).

Під час проведення планованої діяльності будуть здійснюватися викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Підготовчі чи будівельні роботи в планованій діяльності не передбачаються. В атмосферне повітря надходитимуть наступні забруднюючі речовини: оксид вуглецю, діоксид азоту, сажа, вуглеводні, оксид азоту. Джерела та обсяги викидів зазначені у пункті 1.5 Звіту

та Додатках № 33, 34, 35, 36 до Звіту з ОВД.

Джерелами виділення шкідливих речовин на об'єкті є місця розробки кар'єру, перевезення породи, породний відвал, двигуни внутрішнього згоряння кар'єрних і транспортних машин - джерела № 1-5.

В зв'язку з тим, що джерела виділення шкідливих речовин від планованої діяльності не є стаціонарними і переміщуються в межах кар'єру протягом часу експлуатації, вони прийняті як площинні джерела.

Загальні викиди шкідливих речовин по кар'єру складуть (без врахування пересувних джерел викидів):

Найменування	Викиди	
	г/с	т/рік
Азоту діоксид	-	6,1217
Вуглецю оксид	-	5,4392
Пил неорганічний з вмістом двоокису кремнію нижче 20%	0,5708	31,2573

Викиди від кар'єрних машин та автотранспорту не враховуються в валових викидах кар'єру оскільки згідно «Податкового кодексу України» сплата за викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря здійснюється виходячи з витрати палива пересувними джерелами.

Загальні викиди шкідливих речовин по кар'єру складуть (враховуючи пересувні джерела викидів) для розрахунку розсіювання:

Найменування	Викиди	
	г/с	т/рік
Азоту діоксид	3,563	118,4767
Сірчистий ангідрид	1,747	55,093
Вуглецю оксид	9,862	316,4402
Вуглеводні	2,806	88,483
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) код 2902	1,9228	73,8963

Відповідно до даних Звіту з ОВД за результатами розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі визначено, що на межі найближчої житлової забудови концентрації забруднюючих речовин не перевищують ГДК. Вплив планованої діяльності на повітряне середовище, з урахуванням реалізації передбачених природоохоронних заходів та додержанні визначених обмежень характеризуються як екологічно допустимий;

- вплив на водне середовище під час реалізації планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, Григор'ївське родовище в гідрогеологічному відношенні розташовано в межах Причорноморського артезіанського басейну. Основним водним об'єктом району є р. Південний Буг, яка протікає в південному напрямку в 1 км на північний схід від родовища.

Район родовища характеризується переважним розповсюдженням і споживанням вод верхньосарматських, понтичних та меотичних відкладів.

На Григор'ївському родовищі цементної сировини відмічено чотири водоносних горизонти: в покладах четвертинного, понтичного, меотичного і верхньо-сарматського

віків.

В цілому гідрогеологічні умови родовища сприятливі для відкритої розробки корисних копалин.

Родовище розробляється вже тривалий час з поступовою рекультивацією, що включає в себе засипання відпрацьованого простору. Водопріплив підземних вод визначено по трьох ділянках Північна (Ділянка № 1), Південна (Ділянка № 2) та Південно-Східна (Ділянка № 3 і Ділянка № 4).

Очікуваний водопріплив у кар'єр складає:

- за рахунок підземних вод - 3948 м³/добу (Ділянка № 1 - 473 м³/добу, Ділянка № 2 - 2119 м³/добу, Ділянка №3 та Ділянка №4 - 1356 м³/добу);

- за рахунок атмосферних опадів - 2960 м³/добу;

- за рахунок злив - 26739 м³/год.

Кар'єрні води збираються у водозбірнику, розташованому в пониженій частині кар'єру. Для відкачування води кар'єр обладнаний водовідливом. Кар'єрні води перед скиданням проходять очищення в ставку-відстійнику.

Для захисту гірничих виробок від паводкових вод передбачено улаштування нагірної канами й обвалування вздовж північного борту кар'єру з ухилом в східному напрямку та нагірної канами від південно-східного кута кар'єрного поля в північному й західному напрямках.

Скид зворотних вод здійснюється по випуску № 1 у р. Південний Буг в межах села Тернувате на підставі дозволу на спеціальне водокористування від 22.04.2019 р. № 341/МЛ/49д-19 та нормативів гранично допустимого скидання (ГДС) забруднюючих речовин у водний об'єкт зі зворотними водами. (Додатки № 27 та 29 до Звіту з ОВД). Розрахунок водоспоживання та водовідведення наведено в Додатку №30.

Для планованої діяльності прибережна захисна смуга витримана.

Водопостачання

Водоспоживання підприємства складається з витрат води на технологічні потреби води для основного та допоміжного виробництва, господарсько-питні потреби працівників. Використання води в системах зворотного водопостачання відсутнє.

Для працівників кар'єру підприємство має договір на поставку питної води. Кількість споживаної води на добу складе 3,71 м³.

Забезпечення кар'єра технічною водою для використання в заборях і на кар'єрних дорогах буде здійснюватися, в основному, за рахунок води, що накопичується в зумпах. Згідно з пунктом 6.23 НТП-2007, де вказана періодичність поливу в різні пори року і витрата води на 1 м², витрата води при довжині доріг 12,8 км складе: в літню пору року - 65132 м³, в осінньо-весняний період - 2171 1 м³, в зимовий період - 11579 м³. Для боротьби з пилом на відвалах буде використовуватись 513 м³ води. Загальна річна витрата води на боротьбу з пилом складе 103 287 м³/рік.

Зазначені витрати води не суперечать умовам Дозволу на спеціальне водокористування 22.04.2019 р. № 341/МЛ/49д-19;

- вплив на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, прямого впливу шляхом вилучення об'єктів тваринного і рослинного світу не передбачається.

Національним ботанічним садом ім. М.М. Гришка НАН України у 2021 р. було здійснено польові дослідження стану біорізноманіття і впливу планової діяльності на види флори і фауни та їх угруповання на території Григор'ївського родовища цементної сировини (вапняків, глин і суглинків) в Миколаївському районі, Миколаївської області до її початку, а результатами дослідження на обстеженій території було зафіксовано 4 типи синантропних біотопів: рудеральні трав'яні біотопи, штучні ліси, вторинні чагарникові угруповання приморських дюн та вторинні чагарники. Всі обстежені біотопи в районі планованої діяльності є штучними або вторинними, природних біотопів не зафіксовано (Додаток № 44 до Звіту з ОВД).

На території планованої діяльності не передбачено знесення (рубок) дерев та чагарників. Відповідно відсутній їх опис та характеристика, технологія проведення знесення (рубок), обсяги, їх породи, вік та діаметр стовбурів та компенсаційні заходи від їх знесення.

В ході польового обстеження видів флори і фауни із Червоної книги України (2009а, б) та із Додатку Бернської конвенції (Revised..., 2011) в районі планованої діяльності не було виявлено. Угруповань рослин із Зеленої книги України (2009) та оселищ проживання рідкісних видів флори і фауни із Додатку Бернської конвенції (Еуропеан, 2021) в районі планованої діяльності не було виявлено. В ході проведення планованої діяльності впливу на місцеві популяції рідкісних видів флори і фауни та їх оселища не очікується.

Територію планованої діяльності не перетинають шляхи міграції птахів.

Найближчий об'єкт Смарагдової мережі України - Nyzhnie Pobuzhzhia (Код території: UA0000181) розташований на відстані орієнтовно 1,25 км від території планованої діяльності. Враховуючи суттєву відстань між територією планованої діяльності та об'єктом Смарагдової мережі, планована діяльність не матиме негативного впливу на території та об'єкти Смарагдової мережі.

Найближчий об'єкт природно-заповідного фонду - Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. Леніна» знаходиться на відстані орієнтовно 1,20 км та Ландшафтний заказник місцевого значення «Новопетрівські плавні» - 1,9 км від території планованої діяльності. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду не очікується.

На території планованої діяльності об'єкти екологічної мережі не обліковуються. Територія планованої діяльності у відповідності до вимог «Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1196 не включена до переліків територій та об'єктів екологічної мережі Миколаївської області;

- вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Загальна кількість парникових газів становить 585675,34753 т/рік, з них вуглекислий газ - 585669,6357 т/рік, Азоту(1) оксид (N_2O) - 5,71183 т/рік.

В ході реалізації планованої діяльності не передбачається теплових забруднень, проведення випробувань

або використання хімічних речовин, які могли б вплинути на інтенсивність сонячного випромінювання, температуру, швидкість вітру, вологість, атмосферні інверсії, тривалість туманів і інші кліматичні характеристики району. Незначна зміна окремих мікрокліматичних показників відзначатиметься виключно в межах кар'єру.

- вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, соціально-економічний вплив від діяльності підприємства носить позитивний характер. Основними позитивними факторами є можливість поповнення місцевого бюджету (в т.ч. сплати рентної плати за користування надрами, за спеціальне використання води, орендної плати за землю та ін.), поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпечення сировиною галузі будівництва, зайнятості місцевого населення.

Згідно зі Звітом з ОВД індекс неканцерогенної небезпеки HQi менше 1 для всіх речовин (крім речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом), отже, ризик розвитку шкідливих неканцерогенних ефектів від їх дії на здоров'я населення вкрай малий.

Для речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом індекс неканцерогенної небезпеки HQi незначно більше 1, отже, ризик розвитку шкідливих неканцерогенних ефектів від дії інгредієнта на здоров'я населення зростає пропорційно збільшенню HQi - існує ймовірність виникнення шкідливих ефектів у населення з органами дихання. Підприємству рекомендується впровадження заходів щодо зниження викидів пилу в атмосферне повітря.

Розрахунковий показник соціального ризику менше 10-6 чол./год, тобто рівень соціального ризику від проектованої діяльності вважається прийнятним.

Згідно з листом Управління культури, національностей та релігій Миколаївської ОДА від 20.08.2021 р. № 1399/02-13 зазначено, що в межах чи поряд меж території запитуваної земельної ділянки відсутні об'єкти, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини чи об'єкти культурної спадщини, які було взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України «Про охорону культурної спадщини» (Додаток № 46 до Звіту з ОВД).

Враховуючи зазначене, ризики для об'єктів культурної спадщини відсутні.

При провадженні планованої діяльності відсутні джерела ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань, статичної електрики;

- вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності. Згідно з даними Звіту з ОВД, джерелами виробничого шуму на кар'єрі є обладнання по добуванню та транспортуванню породи (екскаватори, навантажувачі, бульдозери, автосамоскиди).

Відстань до найближчої житлової забудови с. Тернувате - 300 м. Аналіз акустичного впливу свідчить про те, що розрахунковий рівень шуму на межі найближчої житлової забудови (34 дБА) не перевищує допустимі нормативні значення в денний період.

Під час вибухових робіт проведено виміри ДУ «Миколаївський обласний лабораторний центр МОЗ України»

та встановлено, що за результатами лабораторно-інструментальних досліджень, максимальний рівень шуму на межі житлової забудови за адресою: с. Тернувате, вул. Гагаріна, 20 Миколаївський район, Миколаївська область не перевищує гранично допустимий рівень для денного часу доби, який передбачений Додатком 16 до ДСП «Планування та забудова населених пунктів» наказ МОЗ від 19.06.1996 р. №173 (Додаток № 38 до Звіту з ОВД).

Під час провадження планованої діяльності з промислової розробки Григор'ївського родовища у Миколаївському районі Миколаївської області джерелами вібраційного забруднення та шкідливими виробничими факторами буде транспортна та транспортно-технологічна вібрація.

При виконанні передбачених Звітом противібраційних заходів досягаються нормовані рівні виробничої вібрації.

Вібрація, яка виникає під час роботи гірничого обладнання та технологічного транспорту в кар'єрах може передаватися через ґрунт на будівлі і споруди, розташовані в безпосередній близькості, однак, враховуючи обмежену відстань передачі коливань (не перевищує 10 м), а також відсутність будівель з постійним або тимчасовим перебуванням людей в зоні проведення робіт, рівень впливу вібрації вважається допустимим;

- вплив радіаційного забруднення, електромагнітного та іонізуючого випромінювання на довкілля під час провадження планованої діяльності. Природна радіоактивність гірських порід в якості корисної копалини є одним з основних показників якості мінеральної сировини, яка впливає на можливість її подальшого використання.

ПРАТ «Дікергофф Цемент Україна» згідно спеціальних умов спеціального дозволу проводить щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97.

За результатами лабораторних досліджень, породи видобувних горизонтів були віднесені до 1-го класу за радіоактивністю ($A_{\text{сум}} < 370$ Бк/кг) і можуть використовуватись в якості цементної сировини;

- поводження з відходами під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, відходи, які утворюються внаслідок виробничої та господарської діяльності підлягають: ідентифікації; нормуванню; сортуванню; збиранню; маркуванню; обліку; своєчасному вилученню з виробничих ділянок; розміщенню у спеціально відведених місцях; передачі на утилізацію; передачі на знешкодження (знищення); передачі на захоронення.

Інформація щодо видів та кількості очікуваних відходів, що утворюються під час провадження планованої діяльності всього підприємства наведено в таблиці № 1.5.1 Звіту з ОВД.

Відходи, що утворюються, у загальному обсязі відходів підприємства будуть збиратися та передаватися спеціалізованим організаціям згідно з укладеними договорами,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок ймовірних впливів на компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори, матеріальні об'єкти, ландшафт та рівні шумового, теплового та вібраційного забруднення) сукупний вплив планованої діяльності при штатному режимі експлуатації буде визначено за результатами додаткової оцінки впливу на довкілля, зокрема, необхідно здійснити додаткову оцінку впливу на довкілля для рекультивації земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища та зміни цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на атмосферне повітря, водне середовище та геологічне середовище. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

- плановану діяльність здійснювати відповідно до Земельного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про землеустрій» та відповідно до Правил розроблення робочих проектів землеустрою, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 86;

- користування земельними ділянками здійснювати лише при наявності документів землекористування;

- зняття, перенесення та зберігання родючого шару ґрунту, здійснювати відповідно до вимог законодавства;

- у разі виявлення на території провадження планованої діяльності особливо цінних земель, дотримуватись вимог статті 150 Земельного кодексу України;

- розробити та виконувати заходи з метою виключення виникнення забруднення ґрунту;

- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунт, а у разі потрапляння - забезпечити очистку ґрунту;

- здійснити рекультивацію земель після закінчення провадження планованої діяльності відповідно до діючого законодавства України;

- здійснювати провадження планованої діяльності на підставі спеціального дозволу на користування надрами;

- діяльність із видобування корисних копалин здійснювати в межах географічних координат ділянки надр визначених у спеціальному дозволі на користування надрами;

- забезпечити проведення систематичного маркшейдерського та гірничо-технічного контролю за розробкою родовища;

- забезпечити маркшейдерський моніторинг за роботами і неробочими уступами і бортами кар'єру;

- при формуванні ярусів відвалів розкривних порід реалізовувати кути відкосів з метою попередження зсувних явищ;

- вживати заходи щодо забезпечення захищеності розкритих порід від вітру;
- з метою запобігання ерозії відвалів родючих ґрунтів їх поверхню необхідно закотковувати та засівати сумішшю бобовозлакових і довгорічних трав;
- дотримуватись вимог раціонального використання природних ресурсів та охорони надр відповідно до статті 56 Кодексу України «Про надра»;
- плановану діяльність здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про атмосферне повітря»;
- не перевищувати встановлені гранично допустимі концентрації по основним забруднюючим речовинам в атмосферному повітрі на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови;
- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при впровадженні технологічних операцій;
- забезпечити здійснення організаційно-господарських, технічних та інших заходів щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря та дозволах на викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами;
- забезпечити дотримання очікуваних показників викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що не перевищують задекларованих в Звіті з ОВД показників;
- при виконанні виймально-навантажувальних робіт та транспортуванні корисної копалини реалізовувати заходи з пилоподавлення;
- при виконанні транспортувальних робіт здійснювати полив водою автодоріг і під'їздів до місць навантаження і розвантаження автосамоскидів та території провадження планованої діяльності (кар'єрного поля);
- забезпечити періодичність оброблення поверхонь відвалів водним розчином 1 раз на добу;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог статті 80, статей 87-89 Водного кодексу України;
- облаштувати мережу спостережувальних свердловин за підземними водами та здійснювати систематичні спостереження за режимом підземних вод;
- виконувати заходи з охорони та раціонального використання водних ресурсів, організувати повторне використання очищених кар'єрних вод для технологічних потреб виробничого процесу (пилоподавлення);
- забезпечити організацію збору, очищення та відведення кар'єрних, дощових та талих вод;
- організувати повторне використання очищених кар'єрних вод з зумпфу кар'єру для технологічних потреб виробничого процесу (пилоподавлення);
- забороняється скидати зворотні води, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониження, кар'єри тощо);
- не допускати потрапляння господарсько-побутових стічних вод у підземні водоносні горизонти;
- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд та обладнання для очищення стічних вод;
- забезпечити контроль водоприливу до кар'єру під час його розробки;
- спеціальне водокористування здійснювати у відповідності дозволу на спеціальне водокористування;
- не перевищувати показники гранично-допустимих

- скидів встановлених дозволом на спеціальне водокористування;
- забезпечити моніторинг стану річки в розрахункових створах вище та нижче місця скиду очищених кар'єрних вод;
- вести регулярний облік кількості очищених кар'єрних вод, що скидаються в поверхневий водний об'єкт;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд», Закону України «Про екологічну мережу України», Положень про Проекти організації територій установ природно-заповідного фонду України, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 06.07.2005 № 245, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 29.07.2005 за № 829/11109;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про Червону книгу України»;
- забезпечити дотримання «сезону тиші» у період з 1 квітня до 15 червня шляхом мінімізації проведення робіт, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою тварин згідно з вимогами Закону України «Про тваринний світ»;
- здійснювати діяльність відповідно до Законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини»;
- вживати заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами;
- вживати заходи, щодо зменшення шуму та вібрації при провадженні планованої діяльності;
- встановити шумопоглинаючі екрани зі сторони житлової забудови, лісів та об'єкту природно-заповідного фонду;
- забезпечити подавання звукових сигналів під час проведення підривних робіт;
- способи подавання та призначення сигналів, а також час проведення підривних робіт необхідно доводити до відома працівників суб'єкта господарювання та місцевого населення;
- вибухові роботи в кар'єрі виконувати спеціалізованою організацією, що має відповідну ліцензію та допуск по застосуванню вибухових речовин;
- забезпечити організацію та дотримання радіусу небезпечної зони для людей 300 м визначеного типовим проектом «Виробництва буропідривних робіт на Ольшанському кар'єрі Григор'ївського родовища вапняків «ЮГцемент» філія ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна»;
- забезпечити дотримання річної кількості вибухів (2 рази на місяць, всього 25 вибухових днів на рік) встановленої Звітом з ОВД;
- вибухові роботи проводити при мінімальній швидкості вітру та направленості його від населених пунктів;
- вибухові роботи проводити тільки в денний час;
- розробити та виконувати заходи пилоподавлення під час проведення вибухових робіт та на весь період реалізації планованої діяльності;
- для попередження надходження в атмосферу шкідливих газів із підірваної гірничої маси забезпечити її дегазацію шляхом зволоження водяним розчином (літом у сухий і спекотний період - 2 рази на добу протягом 90 діб, а в інші пори року - 1 раз на добу протягом 165 діб);
- при проведенні масових вибухів у кар'єрі вживати

заходи з недопущення негативного впливу сейсмічних та ударно-повітряних хвиль на стан довкілля, будівель і споруд;

- поводження з відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про відходи», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, з небезпечними;

- організувати спеціально відведені та відповідно обладнані місця для тимчасового зберігання кожного окремого виду відходів згідно з їх характеристикою небезпеки та відповідно до вимог діючих санітарно-гігієнічних норм і правил;

- встановлювати контейнери для зберігання відходів та мобільних (пересувних) санітарно-технічних приладів (біотуалетів) із герметичними ємностями для збору рідких відходів з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;

- забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу відходів та надання щодо них статистичної звітності у встановленому законодавством порядку;

- не допускати змішування відходів, здійснювати належне зберігання та складування відходів;

- забезпечити своєчасне вивезення на утилізацію відходів, які утворюються у період проведення робіт;

- не допускати експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів і установок із підтіканням паливо-мастильних матеріалів та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН;

- використовувати тільки справне будівельне обладнання;

- заправку, ремонтні роботи техніки, мийку, техобслуговування та ремонт транспортних механізмів здійснювати тільки в спеціально обладнаних місцях з твердим водонепроникним покриттям, в яких забезпечений збір в герметичні ємності забруднюючих речовин;

- діяльність із видобування корисних копалин здійснювати в межах географічних координат ділянки надр визначених у спеціальному дозволі на користування надрами;

- забезпечити благоустрій та озеленення санітарно-захисної зони;

- призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;

- плановану діяльність здійснювати відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 № 173 зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404;

- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність (у тому числі спеціального дозволу на користування надрами);

- ту разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, що контролюється - вжити заходи щодо приведення технологічного процесу до штатного

стану, забезпечити невідкладне інформування уповноважений центральний орган та здійснення заходів відповідного реагування;

- забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- при виникненні аварійних та нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначити у порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- на випадок виникнення аварійної ситуації передбачити ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію виниклої ситуації та недопущення забруднення навколишнього середовища;

- забезпечити наявність чіткого регламенту та необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище, будь-якої аварійної ситуації;

- при виникненні аварійних ситуацій під час здійснення операцій з відходами кількісний та якісний склад відходів визначається на місцях, по мірі їх утворення у порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів, а з метою ліквідації аварійних розсипів та розливів (у разі виникнення) на підприємстві має передбачатись наявність необхідного обсягу відповідних пакувальних матеріалів та засобів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій;

- припиняти роботи при виникненні будь-яких нештатних ситуацій (поломка, аварія тощо) до приведення технологічного процесу до нормальних умов.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності*, а саме:

- підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля планованої діяльності відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;

- забезпечити рекультивацію у відповідності до вимог законодавства;

- своєчасно та у повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі;

- компенсувати втрати сільськогосподарського виробництва, що спричинені вилученням сільськогосподарських угідь згідно з вимогами чинного законодавства (зокрема, відповідно до статті 207 Земельного кодексу України).

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та

інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;

- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;

- своєчасно проводити ремонт дорожнього покриття з метою зменшення інфільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих стічних вод в ґрунти та ґрунтові води;

- здійснювати заходи щодо запобігання та усунення негативної дії шкідливих факторів, зокрема викидів і скидів забруднюючих речовин, відходів виробництва, підтоплення, осушення та інших видів негативного впливу на стан і відтворення лісів;

- розробити та затвердити план рекультиваційних робіт та надати результати до уповноваженого центрального органу;

- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

- щоквартально здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на якість атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони та на межі найближчої житлової забудови;

- здійснювати гідрогеологічні спостереження за режимом підземних вод у зоні впливу планованої діяльності (за допомогою обладнаної мережі свердловин) та території житлової забудови (зокрема, з урахуванням існуючих колодязів) (щоквартально);

- надавати інформацію щодо обсягу утворених кар'єрних вод та здійснювати фізико-хімічні спостереження за якістю води у виробленому просторі кар'єру (щопівроку);

- надавати інформацію стосовно прийнятих заходів з пилоподавлення та зменшення рівнів шуму, а також інформацію щодо їх ефективності (щорічно);

- щомісячно здійснювати моніторинг рівнів шуму та вібрації від планованої діяльності на межі найближчої житлової забудови, в тому числі при проведенні вибухових робіт;

- щоквартально здійснювати спостереження за фізико-хімічними показниками стічних вод у місці скиду до водного об'єкту, а також в контрольних створах вище та нижче місця скиду;

- здійснювати моніторинг величин сейсмічних коливань і ударно-повітряних хвиль при виконанні масових вибухів;

- проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу) подавати щорічно протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу та центрального апарату Держекоінспекції, а також забезпечувати опублікування результатів на власному вебсайті (в разі наявності) або вебсайтах органів місцевого самоврядування відповідних адміністратив-

но-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності. Моніторинг здійснюється щорічно протягом п'яти років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності, буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

на підставі пункту сьомого частини п'ятої статті 9 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», зокрема, з урахуванням інформації, наведеної у Звіті з ОВД, щодо «Видобування корисних копалин (вапняків, глини та суглинків) Григор'ївського родовища для подальшого використання у виробництві клінкеру. Рекультивація земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища. Зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини. Скидання забруднюючих речовин в складі кар'єрних вод у водний об'єкт (р. Південний Буг в межах с. Тернувате)» впливає необхідність здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля, зокрема здійснити додаткову оцінку впливу для рекультивації земель, порушених внаслідок видобування корисних копалин Григор'ївського родовища та для зміни цільового призначення земель сільськогосподарського призначення для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємства, що пов'язане з користуванням надрами, для видобування корисних копалин Григор'ївського родовища цементної сировини.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Директор Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів

М.О. Шимкус

Заступник Міністра

О.В. Крамаренко

Підготовлено:

Грицак О.А.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля впливає така необхідність

Вчені визначили рослину, яку першою рекомендують висадити на Марсі

Колонізація інших планет потребує постійного забезпечення поселенців їжею, адже постачання харчів з Землі буде вкрай дорогим і ризикованим – ракета може зазнати аварії та залишити колоністів голодувати. Тому вчені шукають інший вихід.

Вирощування харчів прямо на Марсі дозволить не тільки здешевити вартість провіанту, а й забезпечить автономність існування майбутніх міст. Однак тут вчені зіштовхуються з великою проблемою.

Поверхня планети в основному базальтова за складом внаслідок минулого вулканізму. Ґрунт марсіанського реголіту здебільшого складається з вивітреного базальту, який містить такі солі, як сульфати та перхлорати

Аналізи показали, що він хоч і має основні елементи,

необхідні для життя, проте основними обмежуючими факторами є низька біодоступність поживних речовин і погана водоутримуюча здатність через відсутність органічного вуглецю.

Крім того, людство досі не знайшло на Марсі рідку воду – всі її залишки зосереджені у вічній мерзлоті полярних крижаних щитів.

У пріоритеті, як кажуть учені, вирощування зернових, але суворі умови Червоної планети й відсутність у ґрунті води та необхідних мінералів зменшують шанси на успіх. Дослідники пропонують новий підхід, який повсюдно використовується на Землі.

Він полягає у попередній підготовці ґрунту та поліпшенні його родючості шляхом посіву культур, здатних самостійно наситити його потрібними речовинами.

Оптимальною першою рослиною Марса може стати люцерна, яка зможе рости в його екстремальних умовах так само добре, як і на Землі. Її використання для підготовки ґрунту забезпечить кращі можливості для росту рослин, що не потребують особливого догляду – салату, редису та ріпи.

Проведені тести, під час яких у лабораторії імітували склад вулканічного ґрунту, довіли життєздатність цього методу.

Наразі розробляється технологія опріснення доступної на Марсі солоної води за допомогою морських бактерій.

Сонце поглине планети навколо і вчені спостерігають за зірками, щоб вивчити цей процес

Результати можуть не лише дати уявлення про те, що станеться через 5 мільярдів років, коли наше Сонце перетвориться на червоного гіганта, але й пояснити нещодавні відкриття планет, що обертаються навколо білих карликів, згорілих зіркових трупів, на які зорі перетворюються після фази червоного гіганта.

Дослідження, що вивчає кінцеві етапи планетарного поглинання, припускає, що деякі планети можуть пережити входження в "тіло" червоного гіганта.

У нашій Сонячній системі очікується, що найближчі до сонця планети Меркурій і Венера повністю поглинуться зростаючим сонцем. Земля, хоча й виживе, буде настільки випалена, що стане абсолютно непридатною для життя. Деякі з далеких та холодних тіл, таких як Юпітер, Сатурн і їхні супутники, можуть створити більш сприятливі для життя умови поблизу Сонця.

Хоча наразі спостерігали лише кілька планет, які ймовірно пережили поглинання червоним гігантом, вчені вважають, що подальші дослідження екзопланет призведуть до нових цікавих відкриттів.

Щоб зрозуміти особливості процесу, вчені застосували метод гідродинімічного моделювання, яке дає можливість зазирнути в можливі майбутні сценарії еволюції нашої Сонячної системи. Через розмір червоних гігантів дослідники обмежилися моделюванням лише невеликої ділянки, де зорі зустрічаються з планетами, щоб отримати глибоке розуміння процесів взаємодії.

Розвинуті зірки можуть бути у сотні чи навіть тисячі разів більші за свої планети, і ця невідповідність масштабів ускладнює виконання симуляцій, які точно моделюють фізичні процеси, що відбуваються в кожному масштабі. Замість цього ми моделюємо невелику ділянку зірки з центром на планеті, щоб зрозуміти потік навколо планети та виміряти сили опору, що діють на неї,

Вчені роками знали, що одного дня Сонце розшириться до червоного гіганта та поглине найближчі планети. Сьогодні вчені досліджують, як такі поглинуті планети можуть впливати на процеси всередині вмираючої зірки.

Коли у зірок розміром із Сонце закінчується водень у ядрах, вони перетворюються на червоних гігантів, які можуть бути більші у десять разів за початкову зорю. Коли ці червоні гіганти поглинають планети, що обертаються навколо них, трапляються неочікувані речі. Вчені зацікавилися, як все це відбувається.

Нове дослідження стверджує, що поглинання великих планет, які в 10 і більше разів перевищують Юпітер, може призвести до того, що зірка скине свою оболонку та збільшить свою яскравість на кілька порядків протягом кількох тисяч років.

В Одесі пропонують «орендувати» багаторазові стакани в кав'ярнях для тих, хто забуває стакан to go

Проект CupToU пропонує «орендувати» багаторазові стакани в кав'ярнях Одеси, щоби вирішити проблему одноразового сміття.

Для цього гість закладу має сплатити депозит 100 гривень. Він може повернути ці гроші назад, повернувши стакан у будь-який партнерський заклад протягом необмеженого часу.

CupToU провели опитування одеситів і з'ясували, що 90% з тих, хто має власний стакан to go, періодично

його забувають: «Тобто поціновувачі кави хоч і хочуть споживати більш екологічно, але це не завжди зручно», – коментують автори проекту.

Дизайн багаторазових стаканів присвятили одеській архітектурі, його розробив Ростислав Волокітін. Зокрема, зобразили пам'ятки, які були знесені або перебувають під ризиком знесення й потребують реставрації (дача Маразлі, завод Краян), щоби нагадати про важливість збереження історичної спадщини Одеси.

Активісти кажуть, що за 2019 рік в Україні виготовили 209 мільйонів одноразових стаканчиків. Це 80 тисяч дерев за рік, згідно з підрахунками компанії Greenmatch. Виробництво одного стаканчика призводить до 110 грамів викидів CO₂, тож за 2019 рік ринок паперових стаканчиків в Україні підсилив глобальне потепління на 22 990 тонн CO₂, стверджують ініціатори проєкту. Ці цифри еквівалентні вихлопам 8 514 бензинових автовок на рік.

Крім того, ініціатори CupToU переконані, що паперові стакани можуть бути небезпечними, бо для запобігання промокання вони вкриті шаром поліетилену, що оброблений шкідливими для організму людини PFAS-хімікатами.

Наразі CupToU має 14 партнерських локацій в Одесі, де можна «орендувати» багаторазові стакани. Це Coffee Ocean, NoName Coffee Place, LaTorta Bakery, CJ Coffee, які обсмажують каву в Одесі.

Сервіси «оренди» багаторазових стаканчиків уже працюють у Європі й Азії, зокрема в Німеччині, Фінляндії, Великій Британії, а також у Львові (Zero Cup).

Киянам пропонують відмовитися від пластикових пляшок і використовувати багаторазові.

Джерело: the-village.com.ua

Засновник -
Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЖУРНАЛ-ЕСПО»

Видавель:

Асоціація «Експерти з оцінки впливу на довкілля»

Гол. редактор Корнієнко Ірина Анатоліївна

Відповідальний за випуск Корнієнко Ірина Анатоліївна
Видання виходить кожен місяць за наявності матеріалів.

Адреса редакції: Київ вул. Воздвиженська, 42, оф. 1;
тел.: 0670055440; espojournal@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію засобу масової інформації
КВ23490-13330Р від 3.08.2018 р.

Журнал не завжди поділяє позицію
авторів публікації.

Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть відповідальність автори
публікації та рекламодавці.

Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.

Замовлення 105.1

Дата виходу в світ

30 Серпня 2022 року